

Evelína

Jmenuji se Evelína. Je mi padesát, žena v domácnosti, manžel investiční bankéř. Úspěšný investiční bankéř. Mám krásný dům, dvě dospělé děti – Evelínu mladší a Pavla. V manželově rodině se vždycky prosazovalo dědičné pojmenování. Manžel se jmenuje Alexandr. Tchyně s tchánem byli velcí rusofilové. Tchyně s oblibou recitovala Taťanin milostný dopis Oněginovi a všem vyprávěla, že její syn se jmenuje po Puškinovi. Říkala mu něžně Sašenko. Poté, co se po týdnu ve škole vracel opakovaně s monoklem, učinil Sašenka první životní protirodičovskou vzpouru. Oznamoval matce, že odted' se jmenuje Alex.

Když se naše dcera narodila, všichni nad ní cukrovali: naše maličká Evelínka. Bylo mi z toho mdlo. Začala jsem jí říkat Lina. Když se pak po jednom z četných usmiřovacích období, která pravidelně nastávala po čase manželových nevěř, narodil syn, byl můj muž natolik pokorný, že nebyl problém ho přesvědčit, že nechci ve své domácnosti malého Alexe, natož Sašenku a vůbec už nikdy nechci vidět jeho matku, jak v našem obýváku dramaticky lomí rukama a vykřikuje: „Ja k vam pišů, čevó že boleje...“ A tak se syn jmenuje po mém otci – Pavel.

Za Alexe jsem se vdala poměrně mladá. Lina se mi narodila už v prvním ročníku na vysoké. Proti naší svatbě byli všichni – moji rodiče i jeho rodiče se poprvé a naposle-

dy na něčem shodli. Kamarádi nám dávali dva roky. Alex studoval vysokou ekonomickou a jeho otec jako ředitel významného podniku už měl pro něj nejen místo, pro jiné uchazeče nedostupné, ale taky vysněnou kariéru. Alex své rodiče uctíval. Dodnes obdivuji, kolik odvahy musel sebrat, aby si mě vzal. Jeho druhá protirodičovská vzpoura. Byla jsem ve čtvrtém měsíci. Alexovi rodiče mě nesnášeli, ale přesto nám jeho otec sehnal podnikový byt, na jaký běžní zaměstnanci čekali deset let. My jsme ho dostali za deset měsíců, a to Alex ještě ani nebyl u nich zaměstnán. V dobách socialistické rovnosti kouzlo rovnějších.

„Aby mohl Sašenka v klidu studovat a dítě ho nerušilo,“ řekla mi Alexova matka, která odmítala jeho jmennou vzpouru již od první třídy přijmout. To, že jsem taky studovala, bylo jaksi vedlejší. Absolvovala jsem s Linou filozofickou fakultu a tchán s tchyní si toho ani nevšimli. Když jsem jim poslala pozvánku na promoci, řekli: „Vida, ty už jsi hotová!“ Jako bych právě dokončila úklid v kuchyni...

Moji rodiče mi na promoci taky nebyli. Máma se styděla před Krausovými, protože naši nám nemohli dát ani byt, ani příspěv na auto. Kdyby došlo na společný oběd, rodiče by asi neměli na zaplacení. Alexův otec měl neodkladnou poradou. Tchyně byla objednána ke kadeřníkovi. Na promoci jsem měla jenom manžela a Linu, nastrojenou v krásných šatičkách. Měla svůj zlobící den. K snídani splácala párek a želé bonbony, které Lina milovala a které jí pravidelně přinášela Alexova matka s poučením, že si může vzít jen jeden, aby se jí nekazily zuby. Jak na to asi mohlo čtyřleté dítě reagovat? Bonbony jsem jí sebrala, ale ona je vždycky nějakým záhadným způsobem našla.

Lina měla zvláštní schopnost – pokaždé, když mě čekalo něco důležitého, onemocněla. Před mými zkouškami dostávala jako na povel spalničky, plané neštovice, angínu.

„Mělas tu školu přerušit,“ řekla mi tchyně, když jsem ji poprvé a naposledy ve stavu největší nouze, kdy selhala moje máma a všechny kamarádky, zavolala na pomoc. „Promiň, ale jsem objednána na pedikúru.“

Vzala jsem tehdy Linu plnou pupínků do kočárku. Krátce po skončení zkouškového období propukla v našem ročníku epidemie zarděnek, nad níž univerzitní zdravotnické zařízení nechápavě kroutilo hlavou.

V den mé promoce už měla Lina všechny dětské nemoci za sebou. Tak si přetláskala žaludek. Než jsem odpromovala, pozvracela si šaty a můj muž na mě přes aulu zuřivě gestikuloval, co jako že má dělat. Víc mu ovšem vadilo, že mu poblila mokasíny, které mu dovezla jeho matinka z Drážďan. Na záchodě jsem umyla Lině pusy, vyprala sukni a vysušila dítě i oblečení sušákem na ruce.

„Mami, tady to smldí,“ stěžovala si.

Alex si mezitím na pánské toaletě zlostně drhnul mokasíny.

„Promiň, musím ještě něco zařídit, přijdu večer,“ políbil mě na dvoře Karolina a nechal mě tam stát s fňukajícím dítětem a tubusem, v němž bylo srolované, že jsem absolvovala obor němčina-norština na filozofické fakultě. Norsky neumím ani slovo.

Šla jsem se vzpouzející se Linou a mokrými svátečními šaty (já jsem se pod sušák při nejlepší vůli nevešla) na tramvaj a doma udělala polívku z pytlíku. Písmenkovou, kterou

měla Lina nejradši. Prstíčky hrabala v chladnoucím talíři a hledala písmenko L, které se naučila, protože jím začínalo její jméno, a já si tajně utírala slzy utěrkou na nádobí.

„Lina, Lina, ako zádná iná...“ pobrukovala spokojeně. Alex přišel pozdě a divně voněl.

Alex vystudoval ekonomii a po jeho promoci tchyně uspořádala hostinu v jedné z mála tehdejších pražských luxusních restaurací ve Slovanském domě. Hosty byla řada známých jeho otce. Většinu jsem neznala. Moje rodiče nikdo nepozval. Máma by se stejně styděla přijít.

„Prý jste vystudovala němčinu?“ zeptal se mne jeden z těch přátel Alexova otce, které jsem neznala.

„Potřebovali bychom v podniku někoho, kdo ovládá jazyk, začínáme obchodovat s Němci, slibně se to rozjíždí.“ Tchyně po mně metala zlostné pohledy.

Byla to moje první a poslední práce. Alex nastoupil do podniku, jemuž řediteloval jeho otec. Představa, že bude celý život pod jeho kontrolou, pro něj nicméně byla nesnesitelná. Doma se kvůli tomu vztekal, ale každé ráno poslušně klusal do kanceláře. Utrhoval se na mě, že jsem se taky nemusela hned hnát do práce, když on vydělává, křičel na Linu, která kňučela, že nechce do školky, ať si okamžitě, ale okamžitě obuje ty blbý boty. Pak mu nabídli místo v bance. Neváhal ani minutu. Byla to jeho třetí protirodičovská vzpoura. Krausovi s ním několik měsíců nemluvili. Nakonec přišli po mých opakovaných prosbách, o nichž se Alex nesměl dozvědět, na Lininy narozeniny.

„Vida, jaká jsi velká holka, Lín,“ řekla tchyně profesorsky, jako by vnučka byla nějaká ryba. „A toho dortu sněž

jen jeden kousek, aby se ti nezkazily zuby.“ Lina se přecpala dortem a dostala průjem ze šlehačky.

Když přišla revoluce, tchán podnik zprivatizoval. Vlastně se skoro nic nezměnilo, jenom číslo bankovního účtu. Alex pomohl otci získat úvěr na koupi podniku a rodinné vztahy byly napraveny.

Můj muž byl úspěšný. Je třeba zdůraznit, že můj muž je úspěšný ve všem, co dělá. Když jsem čekala Pavla, přesvědčil mě, abych odešla z práce. Než jsem Pavlíka porodila a odkojila, stal se tak úspěšným, že jsem neměla důvod se do práce vracet. Stala jsem se svým dítětem matkou na plný úvazek. Můj muž se o nás postaral. Vždycky se postaral. A já se starala o naše děti.

Tak to je v kostce můj život. A proč to všechno vyprávím? Mám teď malý problém. Umírám.